

YTTRANDE

2009-03-23

Ert datum

2008-12-22

Vårt Dnr: Rnr 1.09

Ert Dnr:

U2008/7971/UH

Utbildningsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

**Yttrande över betänkandet SOU 2008:112,
”Yrkeskunnande – en likvärdig sökväg till lärarutbildningen mot
yrkesämnena”**

Utbildning av hög kvalitet är en av Sveriges Ingenjörers grundpelare och förbundet vill därför inkomma med följande synpunkter.

Synpunkter från Sveriges Ingenjörer

En viktig faktor för fortsatt positiv utveckling av det svenska samhället, inte minst i den starkt konkurrensutsatta internationella ekonomin, är att landet har god tillgång på välutbildad arbetskraft. Grunden för olika intresseområden läggs i tidiga år, något som förbundet också påpekat i vårt yttrande till *En hållbar lärarutbildning*¹. Sveriges Ingenjörer har tidigare lämnat yttranden rörande *Framtidsvägen – en reformerad gymnasieskola*² och *Yrkehögskolan – För yrkeskunnande i förändring*³ vilka vi, liksom utredaren, menar har en direkt koppling till denna utredning.

En gemensam nämnare är utbildningen av lärare. Av tyngd i denna utredning ligger yrkeskunnande, vilket också är en nyckelfunktion för undervisning i yrkesämnena. För till exempel svensk industri just utbildningen av kompetenta och välutbildade yrkesmän grundläggande. Utredningen tar ett samlat grepp om möjligheterna att meriteras för behörighet till lärarutbildningen mot yrkesämnena på gymnasial nivå och är därför en viktig del av utbildningssystemet.

Utredningen har tillkommit som en konsekvens av den svaga rekryteringen av yrkeslärare till gymnasieskolan och den stora brist på yrkeslärare med pedagogisk högskoleexamen som finns idag. Det har under de senaste åren utbildats ca 300 yrkeslärare per år vilket är mindre än hälften av det reella behovet. Skolverkets prognoser visar att det behöver utbildas i genomsnitt över 700 yrkeslärare per år fram till år 2012.

---

¹ SOU 2008:109.

² SOU 2008:27.

³ SOU 2008:29.

Bristen har flera orsaker. En stor grupp potentiella sökande kan i nuläget inte antas till lärarutbildningen då de saknar nödvändiga formella meriter. En annan förklaring kan vara ekonomi. Att lämna ett yrkesliv med en tillgodogjord löneutveckling och sedan börja med att läsa in gymnasiekompetens för att sedan läsa flera år på högskola är ett kraftig ekonomiskt avbräck för många. Man kan också anta att ingångslönen för en yrkeslärare ligger under den nivå den tidigare yrkesmannan hade.

Utredningen *Yrkeskunnande – en likvärdig sökväg till lärarutbildningen mot yrkesämnen*, föreslår att lärarstuderande för gymnasieskolans yrkesämnen kan komma att antas till lärarutbildningen⁴ efter tillgodoräkning av tidigare studier eller yrkeserfarenhet. Grundläggande behörighet kvarstår som krav, men som övriga kriterier föreslås till exempel kvalificerad och relevant yrkeserfarenhet i kombination med vissa eftergymnasiala studier.

Förlagen i utredningen minskar sannolikt tröskeln för en karriärväxling. Det ger även en tydligare koppling mellan skola och yrkesliv vilket Sveriges Ingenjörer tidigare lyft fram behovet av. Genom utredningens förslag till antagningskriterier för yrkeslärarutbildningen öppnas möjligheter för grupper som annars utan omfattande komplettering är utestängda från högskolestudier. Sammantaget bör resultatet av förslaget till ny yrkeslärarutbildning⁵ och förslagen för behörighet och sökvägar till densamma i denna utredning möjliggöra en utökad examination av yrkeskunniga yrkesämneslärare. I förlängning ger det ökad kvalitet på yrkesutbildningarna och därmed öka tillgången på välutbildade yrkesmän.

Med utgångspunkt i ovanstående och våra tidigare yttranden ställer sig Sveriges Ingenjörer positivt till utredningens förslag om behörighet för antagning till yrkeslärutbildningen

SVERIGES INGENJÖRER

Richard Malmborg
Förbundsdirektör

Patrik Björnström
Utredare

---

⁴ Utredningen En hållbar lärarutbildning (SOU 2008:109) föreslår en speciell yrkeslärarutbildning omfattande 90 högskolepoäng. Denna utbildning föreslås leda fram till en ämneslärarexamen för gymnasieskolans yrkesämnen

⁵ SOU 2008:109.